

احمدعلی موهبتی استاندار سیستان و بلوچستان در گفتگوی مشروح با آفتاب یزد:

شهادت می‌دهم نگاه‌نظام‌به‌سیستان و بلوچستان بسیار مثبت است

تلاش می‌کنیم مشکل آب و گاز تا ۱۴۰۰ برطرف شود

اشاره: سیستان و بلوچستان از جمله استان‌های محرومی است که با گذشت چند دهه از انقلاب هنوز به رشد و توسعه مطلوب خود دست نیافته است. با این حال طی سالهای اخیر و به خصوص در دولت‌های اصلاحات و دولت فعلی، توجه ویژه‌ای به رفع محرومیت از این استان با ید نظر قرار دادن سند توسعه سواحل مکران مبذول شده است. احمدعلی موهبتی استاندار سیستان و بلوچستان می‌گوید تا سال ۱۴۰۰ برنامه‌های تحول آفرینی برای رفع محرومیت کامل از این استان در نظر گرفته شده است. مشروح گفتگوی تفصیلی آفتاب یزد با وی در ادامه می‌آید.

سیستان و بلوچستان با قربانیان تروریسم در این استان برابری می‌کند. واقعا چرا اینگونه است؟ جاده‌ها خرابند یا عامل انسانی و فرهنگ رانندگی مقصر این وضع است؟

جاده‌ها در سیستان و بلوچستان ۱۱/۷ش بزرگراه است. آزاد راه هیچ نداریم در حالیکه استاندارد مورد تایید می‌گوید باید ۲۰ درصد جاده‌ها باید آزاد راه باشند ۲۰درصد بزرگراه و بقیه جاده‌های روستایی. اما استان ما فاصله زیادی با شخص‌های کشوری دارد. در موضوع جاده‌های روستایی فاصله ۲۸ درصد با میانگین کشوری داریم. وقتی جاده‌ها کیفیت نداشته باشد حوادث هم بیشتر می‌شود. اما همه حوادث مربوط به جاده نیست. ازبایی‌های اخیر ما نشان می‌دهد بیش از ۸۵درص حوادث جاده‌ای در استان ما مربوط به عامل انسانی است.

جالب این است که در دو نقطه استان یکی فاصله ۱۰ کیلومتری زاهدان به سمت خاش و یکی هم فاصله ۸ کیلومتری از خاش به

زاهدان بزرگراه داریم که گاردیل هم دارد و تلفات در این ۲ نقطه بسیار زیاد بوده به دلیل سرعت زیاد. ما قبول داریم جاده‌ها مناسب نیست اما عامل انسانی هم موثر است. یک اینم منطقه ما ماشین‌های است که قاچاق سوخت مهمی صورت گرفته است. برای توجیه دادن سرمایه گذاران به مباحث صنایع سنگین آب بر باید تلاش کنیم. لازم به ذکر است که ۶۰درصد جمعیت جهان در فاصله صفر تا ۶۰ کیلومتری سواحل زندگی می‌کنند اما ما در ایران ۳ درصد جمعیت در این فاصله از سواحل زندگی می‌کنند. این نشان می‌دهد ما در حوزه سیاستگذاری درست عمل نکردیم؛ مثلا کارخانه فولاد و پتروشیمی را در اصفهان زده‌ایم در صورتی که این باید در سواحل ایجاد می‌شد الان هم اصفهان از آلودگی هوا زجر می‌کشد هم سیستان و بلوچستان از کمبود زیرساخت‌ها و شغل. اگر به سواحل مکران توجه می‌شد این ناهمگونی‌ها را شاهد نبودیم. برخی آمارها شاخص خوبی را نشان نمی‌دهد. اگر خطی از سرخس به سمت خرمشهر بکشیم جمعیت پائین این منحنی روز به روز کاهش پیدا می‌کند و مهاجرت صورت می‌گیرد. سند توسعه سواحل مکران باید مورد توجه همه دستگاه‌های اجزایی و وزارتخانه‌ها واقع شود. باید تلاش کنیم دولت با تسهیل گری و آماده‌سازی زیرساخت‌ها به این مناطق بیشتر شود و بخشی هم توجه زیر ساخت‌سازی برای مشارکت دادن همه مردم به عمران و آبادانی. آنچه در حال حاضر می‌شود به آن تاکید کرد این است که زیر ساخت‌سازی شتاب بیشتری گرفته است. برنامه نظام این توجه زیر ساخت‌سازی است. صادرات گاز هم به افغانستان و پاکستان مطرح است. ماشینی که گاز به افغانستان می‌برد هر کیلو ۱۵ هزار تومان کرایه می‌گیرد و ماشینی که برای داخل نکته می‌ورد ۷ هزار تومان.

در روزها مشکلات زیادی در سیستان دیده می‌شود. ما با خیلی از فعالان آن منطقه هم صحبت کردیم می‌گفتند توسعه انسانی یا همان بحث انسان توسعه یافته مکران باوجود این مشکلات اولیه زیرساختی محقق نخواهد شد. این مشکلات چه زمانی برطرف خواهد شد؟

به سوال خوبی اشاره کردید. اگر همه توسعه‌های موجود در عالم امکان محقق بشود اما توسعه انسانی اتفاق نیفتد و انسان توسعه یافته وجود نداشته باشد توسعه انسانی نخواهد افتاد در نتیجه ما باید به نیروی انسانی در منطقه مکران توجه بیشتری داشته باشیم. نیروی انسانی در آن منطقه باید اولیا نیازهایش تامین شود و هرم مازلو یا فاهیات اولیه مثل آب و برق و این موارد برایش تامین باشد. اما بحث بهداشت و آموزش هم مهم است اگر بیمارستان و مدرسه در کار نباشد سرمایه‌گذار نمی‌آید، این موارد هزینه زا هستند و بستر رقابت را از بین می‌برد این یک آسیب است.

در حوزه گاز الان مشکل چیست؟

دلیل دارد و دلایل این است که همزمان با مساله بنزین برخی افراد کپسول گاز را به ماشین خود وصل کرده‌اند تا از هزینه بنزین در امان باشند یعنی تقاضا برای گاز بخصوص با توجه به فصل سرما بالا رفته است. صادرات گاز هم به افغانستان و پاکستان مطرح است. ماشینی که گاز به افغانستان می‌برد هر کیلو ۱۵ هزار تومان کرایه می‌گیرد و ماشینی که برای داخل نکته می‌ورد ۷ هزار تومان.

گاز دیگر اینکه مصرف گاز در استان بالا رفته است و در مجموع برای افراد متعددی دارد. بیشتر روستاهای کشور گازرسانی شده اما هنوز در استان ۸۰۰ هزار نفری گازرسانی انجام نشده است. یک سال از رسیدن گاز به سیستان می‌گذرد و تنها ۵ شش درصد گازرسانی صورت گرفته است کاری که من پس از استاندار شدن

در خصوص توسعه مکران، سوال مشخص من این است که از سال گذشته تاکنون چه پیشرفتی در این موضوع اتفاق افتاده و اینکه آیا اصلا تغییراتی ایجاد شده؟

سناد توسعه سواحل مکران در مقطعی ایجاد شد که دبیر این سستاد وزارت دفاع بود که نیروی دریایی ارتش در توسعه سواحل اقدامات بسیار مهمی را انجام داد. نیروی دریایی ارتش پایگاه شکاری‌اش در آنجا بود و دریادار سیاری خودش علاقه خاصی به این سواحل داشت. زیر ساخت‌های لازم در این مسیر در آن زمان وجود نداشت. با این حال دولت و رهبری توجه زیادی به این موضوع داشتند. بزرگراه چابهار پسابندر در زمان سفر رهبری مورد توجه ویژه قرار گرفت که از بندرعباس شروع می‌شد و هنوز در سیستان و بلوچستان در قطعه‌های مختلفی در حال پیشرفت است اما هنوز توقع ما را برای بهره‌برداری برآورده نکرده است.

سواحل مکران و توسعه آن یک ماتریکسی است که هم مزیت سواحل و هم زیر ساخت‌های لازم برای پشتیبانی آن لازم است. تصمیمات در مقاطع مختلف در این خصوص به جهت هم افزایی‌های لازم کامل نبوده و در نتیجه اثربخشی لازم را نداشته است. مثلا منطقه آزاد چابهار که ۲۵ سال از عمرش می‌گذرد هنوز مرز دریایی هوایی و زمینی ندارد ضمن اینکه سند توسعه‌ای برای این سواحل تدوین نشده است. سند خطرات دریایی در همین دولت بر روی آن کار شد و سند توسعه سواحل مکران هم با پیگیری‌های صورت گرفته امسال تهیه شد.

این فرآیند و نتجیره تا کامل نشود اقدامات موضعی صورت گرفته شاید به صورت مسکن تاثیرگذار باشد اما دیگر توسعه را به دنبال ندارد توسعه زمانی محقق می‌شود که همه زوایا مورد توجه جدی قرار بگیرد.

یعنی به نظر شما بحث محرومیت زدایی در استان منوط به تحقق شرایطی است که گفتید و تا اتفاق نیفتد این محرومیت زدایی اتفاق نمی‌افتد درست‌ه؟

دقیقا. توسعه سواحل مکران پروژه‌های مختلفی را کلید زده که مزیت مهم این سواحل وجود بندر اقیانوسی چابهار است که دولت برای توسعه آن ۱ میلیارد دلار هزینه کرده است.

ظرفیت بندر از ۲ و نیم میلیون تن به ۸ و نیممیلیون تن رسید و در فاز ۲ می‌تواند به ۱۵میلیون تن هم برسد اما آیا اگر بندر ظرفیت ۱۵ میلیون تن پیدا کند، می‌تواند از لحاظ تخلیه و بارگیری فعالیت داشته باشد؟ به تنهایی و بدون زیرساخت لازم قطعا خیر.

ملا چه نوع زیرساختی؟

یکی از آن زیرساخت‌ها وجود کریدور جنوب به شمال است که دو بخش دارد؛ یکی بخش جاده‌ای و بزرگراه و دیگری راه آهن. در سند توسعه محور شرق که اولین سند توسعه‌ای منطقه شرق در دهه ۶۰ بوده به این کریدور توجه خاصی شده است و از آن به عنوان محور طرح توسعه نام برده شده اما این طرح یک بار در دولت آقای خاتمی مورد تاکید موکد قرار گرفت و تا سرخس آمد و امسال در سال ۹۸ هم ردیف ملی گرفت و امیدواریم شتاب بگیرد.

در راه آهن چطور؟

به بحث این کار از سال ۹۲ شروع شده و در سالهای گذشته پیشرفت خوبی داشت تا اینکه در سال ۹۶ تعطیل شد. الان ۳۰۰ میلیون یورو برای توسعه این پروژه از محل صندوق توسعه ملی با موافقت رهبری درنظرگرفته شده کل مسیر حدود ۱۰۰۰ ماشین آلات کار می‌کند اما در کل ۳۰ درصد ظرفیت پروژه است و مفاہت نمی‌کند.

پیمانکار این پروژه خارجی است؟

خیر، قرارگاه خاتم قبول زحمت کرده و قول داده شتاب مضاعفی به پروژه بدهد و ظرفیت صددرصد آن را فعال کند.

زمان بهره برداری را اعلام کرده‌اند؟

پایان عمر این دولت یعنی پایان سال عمرانی ۱۳۹۹ و ورود ۱۴۰۰ در صورتی که تزریق اعتبارات به خوبی انجام شود و وقفه‌ای در کار ایجاد نشود که البته

معتمد کار با شد در حال پیش رفتن هست، کار سنجینی است. ۷۲۰ کیلومتر از آن هم با ایستگاهها که امیدواریم در موعد مقرر خودش تمام شود.

وضعیت بزرگراه‌ها در چه مرحله‌ای است؟

پروژه بزرگراه هم شروع شده است و در حال حاضر ۲۵۰ کیلومتر در این مسیر از میلخ تا بندر چابهار گرچه ۹۰۰ کیلومتر راه است اما همین مقدار هم که آماده شده پیشرفت خوبی است البته ما برای شتاب و توسعه پروژه بزرگراه هم از صندوق توسعه ملی ۳۰۰ میلیون یورو

دیدگاه خود در مورد مطالب و گزارش اصلی این صفحه را به صورت پیامک با شماره ۳۰۰۱۴۱۴۲۸ در میان بگذارید.

بیشتر مناطق این استان از آب شرب بهداشتی برخوردار شوند. این را هم بگویم که هزینه‌های آبرسانی و برق‌رسانی و جاده‌سازی با نقاط دیگر متفاوت است. تراکم در سیستان و بلوچستان ۱۴ در یک کیلومتر است میانگین کشوری ۵۰ و گاهی ۱۰۰ در کیلومتر مربع است.این خودش مشکل بزرگی است. هزینه پروژه‌ها در سیستان به علت آنکه کارخانه‌ای وجود ندارد و منطقه محروم است اصولا هزینه تمام شده پروژه‌ها از سایر نقاط کشور بیشتر است و به عبارتی حتی چند برابر است. این هم یکی از مشکلات ماست چون هزینه حمل مصالح به این استان خودش یک چالش بزرگ است. گاهی این هزینه ۲ برابر است نسبت به هزینه در سایر استانهای کشور. در هر صورت توجه ویژه‌ای به این امر در دولت وجود دارد و نگاه دولت و مسئولان قطعا به این استان ویژه‌تر هست البته قبلا کوناهایی بوده که امیدواریم در حوزه آب شرب، برق و گازرسانی تا ۱۴۰۰ اتفاق مبارکی در استان بیفتد و ما را به میانگین کشوری نزدیک کند.

در بحث مدرسه‌سازی در سیستان و بلوچستان برنامه‌ها چگونه پیش می‌رود؟ آیا هنوز مدارس خشتی و کبری فعالند؟

در این خصوص سسرانه مدرسه‌سازی در کشور را باید ملاک قرار دهیم که عدد ۵/۵ یا ۶ است اما در سیستان ۳/۲ است این در حالی است که میانگین کشور رو به رشد است و دائم در سطح کشور مدرسه‌سازی می‌شود ما در سیستان میانگین ۱ یا ۱/۲ را هم داریم که از سطح استاندارد کشوری یعنی عدد ۸ به مراتب پائین است. ما در این حوزه با دو بخش اعتبارات دولت و مشارکت خیرین روبرو هستیم. امسال یعنی ۹۸ نسبت به پارسلال ۱۰۰ درصد رشد بودجهای داشته‌ایم سال قبل تخصیص بودجه ۵۰ درصد بود امسال تا این لحظه ۷۵ درصد تخصیص داشته‌ایم. در حوزه خیرین هم من جا دارد تشکر کنم از همه افراد خیری که در موضوع مدرسه‌سازی در سیستان ورود کردند به جهت عمق محرومیت یک خانم خیر تاکنون ۱۰ مدرسه در اینجا ساخته و هنوز هم در بخش این کار ادامه می‌دهد. افراد بسیاری به همین نسبت برای ساخت مدرسه ورود کرده مثل بنیاد برکت که جای تقدیر و تشکر دارد.

در حوزه مدرسه‌سازی اقدامات خوبی صورت گرفته است اکنون نوع جدیدی از مدارس در سیستان و بلوچستان با توجه به چالش‌هایی که ما با آن روبرو هستیم، ساخته می‌شود. وقتی دانش‌آموز به مدرسه می‌رود نیاز به تجهیزات مثل معلم … دارد که اینها هزینه بر است برای همین منظور مدارس شبانه روزی یا روستا مرکز که هم معلم خوب دارد و هم کارهای دیگر در آن انجام می‌شود.البته آموزش از راه دور در صورت ضرورت زیرساخت اینترنتی مورد توجه است و راه جدیدی است.

در خصوص بحث اشتغال و مشاغل کاذب در سیستان و بلوچستان چه آمارها و راهکارهایی برای رفع مشکل در نظر دارید؟

یکی از مشکلات استان ما بحث بیکاری و مشاغل کاذب است. قاچاق سوخت که درآمد خوبی هم دارد فرهنگ کار و تلاش را در استان ما تحت تاثیر قرار داده است. این خیلی خطرناک است. ما باید به سمت تولید برویم. سال قبل که من استاندار شدم برنامه‌های جدی برای پرورش دام در استان منظرتم بود که ۱۲ کشتارگاه صنعتی در سطح استان ایجاد شد و ۱۵ هزار شغلی همزمان با آمدن من تعطیل بود با پیگیری صورت گرفته صادرات دام و صنایع دستی فعال شد و رشد خوبی به لحاظ اشتغال ایجاد شد در حال حاضر با مشارکت بیشتر نهادهای اجرایی، متناسب با ظرفیت شهرستان فعال شده است. در این راستا دام با تسهیلات بانکی در اختیار مردم قرار داده می‌شود.صنایع دستی هم مدل خاص خود را داشته و فعال شده است. ۶۵۰میلیارد تومانی تسهیلات روستایی تعلق گرفت و ایجاد شغل در استان مورد توجه جدی قرار گرفت که البته این تلاش‌ها کافی نیست و باید به تدریج با مهیا شدن بسترهای ایجاد شغل در جهت جلوگیری از فعالیبت مشاغل مخرب گام بر داریم و فرهنگ کار و فعالیت باید احیا شود که در حال حاضر ۴۰ هزار شغل در سطح

استان مطابق آخرین آمار ایجاد شده است. برخی نهادهای سرمایه گذاری‌های محرک را در دستور کار دارند که اقدامات آنها موثر بوده است. این نهادهای داش ایجاد شغل و تولید را دارند و باور و اثر پذیری را ایجاد می‌کنند. تولید نهاده تا فروش ستانده در این زنجیره فعال است که برای آن وقت گذاشته شده است. در خصوص کارآفرینی و توانمندسازی هم اقداماتی صورت گرفته است. در این بخش هم آخرین و فنی حرفه‌ای‌ها در بخش توانمندسازی

فعالند و کارگروهی هم در بخش سرمایه گذاری و جذب سرمایه‌گذار برای ایجاد اشتغال فعال است.

در حوزه آموزش در سطح استان چه اقداماتی صورت گرفته است؟

در بحث آموزش ما باید دنبال کیفیت بخشی باشیم یعنی معلم‌های خربند خدمت کیفیت ندارند حتی اگر در بهترین دانشگاه درس خوانده باشند متد انتقال دانش به شیوه کیفیتی بالا را ندارند. برای ایسن ما برنامه داریم و نزدیک به سه هزار خورده‌ای از مدرسان از طریق آزمون وارد چرخه آموزش‌رسانی شده‌اند. اینها شروع خوبی است و می‌تواند به بهبود آموزش کمک کند. حضور خیرین هم جای تقدیر دارد و هرجا اگر خیرین خوب جذب می‌شوند کارها خوب پیش می‌رفت. ما موسسه‌ای در استان ایجاد کردیم که افرادی که بومی استان هستند یا در استان فعالیت موثر داشتند در آنجا حضور دارند و تقریبا یک مجمع صدفزه از خیرین را داریم که مدلی بر اساس نیاز استان طراحی شده و کارگروه‌های مختلفی در آنجا بر همین مبنا فعال هستند.

در خصوص داتش آموزان بازمانده از تحصیل چه اقداماتی صورت گرفته؟

در این مورد، گروهی در تهران چند مدرسه در اطراف شهر زاهدان زده‌اند که بیشترشان اساتید دانشگاههای معتبر کشور هستند اینها ساختمانی را گرفته‌اند و به معلمانی که به کودکان بازمانه از تحصیل درس بدهند حقوق می‌دهند کودکان ۶ تا ۱۵ سال در این مدارس تحت پوشش قرار دارند.

کمک‌های مجموعه افراد و نهادهای تاثیری در بحث امنیت استان دارد؟

همه مباحث یاد شده موجب تقویت امنیت ملی کشور می‌شود و کمک این‌ها امنیت پایدار کشور را به همراه دارد. چون دشمن بر موج محرومیت و شکافهای قومیتی سوار می‌شود و فخر و محرومیت مردم شریف آن منطقه را دستمایه ایجاد مشکلات می‌کند وقتی گروههای خیر در کنار مجموعه دولتی و نهادهای وارد میدان می‌شوند، تفاوت‌ها و مشکلات دیگر خیلی احساس نمی‌شود. اینها امنیت ملی را در بخش شرقی کشور تقویت می‌کند این مدل‌ها در استان برای امنیت پایدار بی‌نیاهت مفید است و دشمن را که کمین کرده از شکاف‌ها بهره برداری کند ناکام و سرخورده می‌کند.

در قضیه افزایش قیمت سوخت و حواشی آن، استان سیستان و بلوچستان چه وضعیتی را داشت؟

در حوادث آبان که شرایط کشور در بیشتر استانها بهم خورد، تصور این بود که سیستان و بلوچستان جزو سه استان اول خواهد بود که شرایط آن بر هم خواهد خورد که دیدیم هیچ اتفاقی در این استان نیفتاد و مردم نگاهش شان به نظام مثبت بود.

پس ماجرای طولانی شدن قطعی اینترنت در سیستان و بلوچستان چه بود که بسیار دیرتر از سایر استانهای آشوب زده اینترنت آن وصل شد؟

مسئله اینترنت در سیستان و بلوچستان، یک موضوع امنیتی دیگری بود که ربطی به حوادث آن نداشت. به هر حال گروه‌های موافق و متحرک شده به وسیله دشمن در سیستان و بلوچستان فعال هستند. ۳۰ درصد تریاک جهان در این استان تریزیت می‌شود در نتیجه چنین مشکلاتی برای ما وجود دارد. سرویس‌های جاسوسی کشوری متخاصم هم در اطراف استان فعال هستند و با پول خرج کردن افراد زیادی را اجیر می‌کنند اما به همراهی مردم از شیعه گرفته تا سنی موجب ایجاد همدلی در استان شده است.

نگاه خاصی که رسانه‌های بیگانه دارند و می‌گویند گویا اصلا تعدمی هست که سیستان و بلوچستان محروم باقی بماند تا چه حد درست است؟ کسانی که آن طرف آب هستند آب را کل آلود می‌کنند و حرف زیاد می‌زنند. در سالیهای ۹۷ و ۹۸ بالاترین رشد بودجه را استان سیستان

و بلوچستان داشته است. قطع یقین این نشان می‌دهد توجه به رشد و پیشرفت استان زیاد بوده است. سیستان و بلوچستان بعد از نظروستان رتبه دوم بودجه را داشته است و از نظر رشد محروم نگه داشتن سیستان و بلوچستان داشت این گونه توجه ویژه را به استان ما نمی‌کرد، در کلان من شهادت می‌دهم آرمان‌های نظام در مجتمع‌ن کشور نگاهشان به سیستان و بلوچستان بسیار مثبت است.